

SHERMAN ALEXIE

DIARI DEL TOT VERÍDIC
D'UN INDI
A MITJA JORNADA

Traduït de l'anglès per Yannick Garcia

Il·lustracions d'Ellen Forney

Edicions de 1984
Barcelona

El Club dels Ulls de Vellut

Vaig néixer amb aigua al cervell.

Aviam, no va ser ben bé així. De fet, vaig néixer amb massa líquid cefaloraquidi dins del crani. Però això de líquid cefaloraquidi és la manera refistolada que tenen els metges de dir lubricant del cervell. I dins dels lòbuls aquest lubricant funciona com ho fa el del cotxe dins del motor. Fa que les coses es belluguin amb suavitat i rapidesa. El que passa és que jo, que sóc un cas com un cabàs, vaig néixer amb massa lubricant al crani, i la cosa es va anar fent enganxosa, llardosa, ben fastigosa, i les paraules em sortien a empentes i rodolons. El motor que feia servir per pensar, per respirar, per viure, anava al ralenti i s'embassava.

Tenia el cervell que nedava en lubricant.

Dit així, però, sembla tot molt graciós i estranyot, una mica com si el meu cervell fos una patata fregida descomunal, i és per això que quan vull que soni més solemne, i poètic, i exacte, el que dic és: «Vaig néixer amb aigua al cervell».

Teniu raó, potser sí que dient-ho així tampoc no sembla gaire solemne. Potser és que al final sí que és graciós i estrany, això que em passa.

Però és que, hosti, ¿que els va semblar graciós a la mare i al pare i a la germana gran i a l'àvia i als cosins i a les tietes i als oncles quan els metges em van obrir el caparró i en van succionar tota l'aigua que em sobrava amb una aspiradoretta minúscula?

Només tenia sis mesos jo; deien que no me'n sortiria, d'aquella operació. I encara que, no se sap com, sobrevisqués a la minixucladora, pensaven que durant la intervenció patiria una lesió cerebral greu i em quedaria vegetal per a tota la vida.

Doncs fixa't, bé que me'n vaig sortir. Si no, ara no estaria escrivint això, però és cert que tinc tota mena de problemes físics que són conseqüència directa de la meva lesió cerebral.

En primer lloc, em van sortir quaranta-dues dents. L'humà normal i corrent en té trenta-dues, ¿oi? Doncs jo en tenia quaranta-dues.

Deu més de l'habitual.

Deu més del normal.

Deu dents més que els humans.

Les dents se'm van apinyar tant que amb prou feines si podia tancar la boca. Vaig anar al Servei de Salut per a Indis perquè me n'extraguessin unes quantes i poder menjar amb normalitat, no com un voltor ple de baves. Però el Servei de Salut per a Indis únicament finançava una intervenció dental important l'any, de manera que em van haver de treure les deu dents que em sobraven el mateix dia!

I la cosa no s'acaba aquí, sinó que el nostre dentista blanc va pensar que els indis només sentíem la meitat del dolor que ells, o sigui que tan sols em va posar la meitat de l'anestèsia.

Quin mala bèstia, ¿oi?

El Servei de Salut per a Indis també finançava una única compra d'ulleres l'any i te les oferia sempre del mateix estil: aquelles de plàstic lletges, gruixudes i negres.

La lesió cerebral em va deixar amb miopia en un ull i hipermetropia en l'altre, de manera que duia unes ulleres lletges que em penjaven tortes, perquè els ulls també els tenia força torts.

M'agafen mals de cap perquè tinc uns ulls que són així com enemics, ¿s'entén?, com si abans haguessin estat casats, però ara es tinguessin tírria.

I, quan vaig fer tres anys, vaig començar a portar ulleres, o sigui que corria per la reserva amb fila de ser un venerable avi indi, encara que només tingués tres anys.

Ah, una altra cosa: era escanyolit. Si em girava de costat, ni se'm veia.

Ara, les mans i els peus els tenia descomunals. A tercer de primària gastava una quaranta-quatre! Amb aquelles llesques, i sec com un clau, quan caminava pel carrer semblava una ela majúscula.

I tenia un crani enorme.

D'aquells que fan història.

Tenia el cap tan gros que els cranis petitets dels altres indis hi donaven voltes com traçant-hi una òrbita. Hi havia nanos que em deien Òrbita. I d'altres que, senzillament, Mapamundi. Els fanfarrons m'agafaven, em feien girar com una baldufa, em posaven el dit al cap i deien: «Jo vull anar... aquí!».

O sigui que, evidentment, des de fora feia tota la pinta d'encantat, quan, de fet, el pitjor era el de dins.

Primer, patia atacs. Dos a la setmana, mínim. I amb allò em causava lesions al cervell contínuament. Però el més curiós és que jo patia aquells atacs perquè ja tenia el cervell tocat, o sigui que el que aconseguia era tornar-me a obrir les ferides cada vegada que m'agafava un atac.

Era així mateix: quan tenia un atac, *em causava lesions a les lesions*.

Ara fa set anys que no en tinc cap, però els metges em diuen que sóc «susceptible a convulsions epilèptiques».

Susceptible a convulsions epilèptiques.

¿Oi que es fa difícil de pronunciar, com la poesia?

A més, quequejava i parlava papissot. O, vaja, diguem que que-que-quequejava i padddlava papizzot.

Em direu que els trastorns de la parla tampoc no són cap problema de vida o mort, però feu-me cas, no hi ha cosa més perillosa que ser un nen que quequeja i parla papissot.

Quan tens cinc anys és una monada que parlis papissot i quequegis. Gairebé tots els nens que han estat actors coneguts han arribat a la fama quequejant o parlant papissot, no et fot.

I, hosti, que, quan tens sis, set o vuit anys i quequeges i parles papissot, encara fas prou gràcia, però, quan en fas nou o deu, la gràcia s'acaba.

A partir d'aleshores, si quequeges i parles papissot, ets mongo.

I si en tens catorze, com és el meu cas, i encara fas tot això, acabes sent el mongo més gran del planeta.

A la rese no hi ha ningú que no em digui mongo com a mínim dos cops al dia. Em diuen mongo quan m'abaixen els pantalons, m'enfonsen el cap al vàter o senzillament em claven un bon carxot al cap.

De fet, tot això no ho escric com parlo realment, perquè si no ho hauria d'omplir tot de quequejos i de paraules papissotes, i al final us plantejaríeu què feu llegint una història escrita per un mongo d'aquest calibre.

¿Sabeu què ens passa als mongos a la reserva?

Que ens deixen llisos.

Un cop al mes com a mínim.

Tal com ho sentiu, sóc membre del Club dels Ulls de Vellut.

És clar que tinc ganes de sortir al carrer. A tots els nanos els agrada campar. Però s'està més segur a casa. O sigui que mandrejo per l'habitació, tot sol, llegint llibres i fent dibuixos.

Com aquest, que sóc jo:

Em passo el dia dibuixant.

Faig dibuixos de la mare i del pare; de la meva germana i de l'àvia; del meu millor amic, en Rowdy, i de tota la gent de la rese.

Dibuixo perquè les paraules són massa imprevisibles.

Dibuixo perquè les paraules són massa limitades.

Si parles i escrius en anglès, en castellà, en xinès, en l'idioma que sigui, només hi ha un tant per cent concret de la humanitat que t'entén.

Però, si fas un dibuix, el pot entendre tothom.

Si faig un dibuix d'una flor, qualsevol home, dona o infant d'arreu del món se'l podrà mirar i dir: «Això és una flor».

O sigui que dibuixo perquè vull parlar amb el món. I vull que el món em faci cas.

Quan tinc un bolígraf a la mà, em sento important. Em fa la sensació que, quan sigui gran, seré important. Artista. Un artista famós, potser. Un artista ric, potser.

És l'única manera d'arribar a ser ric i famós.

Si no, fixeu-vos com va el món. Gairebé totes les persones riques i famoses de pell morena són artistes. Són cantants, actors, escriptors, ballarins, directors, poetes.

De manera que dibuixo perquè em fa l'efecte que és l'única opció que em queda per escapar de la reserva.

Crec que el món és un seguit de preses esquerdades i d'inundacions, i que els meus dibuixos són uns bots salvavides petits, petitets.